

Dir el nom del poble en va

Llegeixes que Catalunya és "...un poble que estima i avança donant-se les mans" i trobes que sona molt bonic. Després surts al carrer, dónes un cop a un cotxe i veus com baixa el seu conductor fet un energumen. Quan descobreixes que parla el teu mateix idioma i que es diu Puigdemívol (o Recasens o Casajoana...) t'adones que allò del poble que avança donant-se les mans era una bella fantasia patriòtica però que a la vida real aquest poble avança d'una altra manera, de vegades a cops de colze, desgraciadament com tots. També hi va haver algú que va dir, a ritme de sardana, que "és la Moreneta la fe del poble català" sense considerar que al poble català n'hi ha molts que no creuen ni en Déu ni en la seva mare i adjudicant per decret la mateixa fe a tots els naturals d'aquesta terra.

Dubto que hi hagi algú, per molt català i molt descregut que sigui, que es pugui sentir ofès per aquella generalització, però és evident que l'autor d'aquella sardana va tirar pel dret buscant l'emoció i sense mirar prim. I és que poques paraules es presten tant a la manipulació com la paraula *poble*. Durant molts anys va ser patrimoni de l'esquerra (de la de debò) i quan deien que "el poble unit mai més serà oprimat", tots sabíem que es referien als desheretats. Ara l'esquerra ja en diu "la ciutadania", que és aquesta expressió que de cop tots han après i van repetint com lloros: és neutre, fa modern i, sobretot, no es pot acusar de sexista. Fa pocs dies, en un debat sobre el 9-N a Manresa algú va dir que "el poble català no existia" i va provocar un cert rebombori. És evident que, tret de context, la seva afirmació no té cap sentit. I tant que existeix el poble català, igual com l'andalús o el danès, però hauríem d'aprendre a parlar-ne com una pura expressió demogràfica, com una altra manera de parlar dels habitants de Catalunya. Podem dir que el poble català s'està envellint o bé que es concentra més a les ciutats que no pas al camp, però no podem parlar de cap *mandat* (una altra parauleta que s'ha posat de moda) ni de cap clam ni de cap desig d'aquest poble perquè els qui ho fan parlen d'una fantasia que només existeix al seu cap. I crear una hostilitat en nom de tots és més greu que escriure una sardana. El *poble català* és divers, i quan alguns en parlen com si fos una sola persona estan parlant d'una entelèquia, prego que no m'hi comptin.